

Verslag van het evaluatiegesprek d.d. 14 september 2020 van een afvaardiging vanuit de auditcommissie met wethouder Financiën, concerncontroller en (wnd.) gemeentesecretaris over het controleproces van de jaarrekening 2019

Aanwezig:

Auditcommissie: Birgitte van Hoesel (voorzitter), Marguerite Boersma, Lenie van Leeuwen, Reem Bakker en Mark Tobeas (griffier, verslaglegging)

College/organisatie: Arthur Bolderdijk (wethouder), Wilfred van Barneveld (concerncontroller) en Martien Brander (waarnemend gemeentesecretaris)

Opening

De voorzitter open het gesprek om 19.00 uur. Ze vraagt hoe de organisatie en de wethouder terugkijken op het controleproces, vooral op de laatste fase.

Terugblik op het gevoerde controleproces

De concerncontroller geeft aan dat het controleproces voor Gemeente Woerden de laatste jaren vanwege personele wisselingen en tijdelijke inhuur wat moeizamer dan gebruikelijk is verlopen. Het afgelopen jaar is de organisatie voortvarend van start gegaan, hetgeen ervoor heeft gezorgd dat we er beter voor staan dan vorig jaar. De verbijzonderde interne controle (VIC) en de accountantscontrole liepen door elkaar heen. Dit is het eerste jaar dat de organisatie de VIC zelf doet. Voorheen werd dat uitbesteed.

De dossiervorming voor de controle was eerder klaar dan in het voorgaande jaar. De kwaliteit in de afstemming is in het proces echter een heel vertragende factor geworden.

Met name in het sociaal domein was sprake van vertragingen. De controle van de stukken van Ferm Werk en van zorgleveranciers waren niet tijdig klaar. Dat heeft ons controleproces ook bemoeilijkt. De concerncontroller legt uit dat de accountant destijds uitging van een goedkeurende verklaring.

Daarover heeft hij toen zijn verbazing in de richting van de accountant geuit, omdat de controle op inkoop en aanbesteding nog niet was afgerond. Niet alle aangemerkte fouten zijn ook daadwerkelijke fouten. Dit heeft namelijk te maken met de documentatie van aanbestedingen. Wanneer er een onvolkomenheid wordt geconstateerd, kan door een goede onderbouwing achteraf een opdracht toch op rechtmatigheid worden goedgekeurd. Er was geen tijd om fouten te herstellen, omdat de accountant laat het inkoopproces is gaan controleren. De organisatie had graag meer tijd gehad om fouten te herstellen. De COVID-19-situatie met thuiswerkende medewerker heeft het controleproces uiteraard ook bemoeilijkt, zeker in een situatie waarin de dossiervorming onvoldoende op orde is. Afstemming en communicatie verloopt nou eenmaal makkelijker als je op het gemeentehuis kunt overleggen en tussentijd bij elkaar kunt langslipen.

Leerpunten

Op de vraag of de organisatie iets geleerd heeft van het afgelopen controleproces wordt uitgelegd dat reeds de nodige maatregelen zijn genomen. Zo gaan inhuurcontracten langs de directie ter beoordeling van de rechtmatigheid, worden er raamcontracten aanbesteed en krijgen budgethouders een training Europees aanbesteden. Verder zal flink worden geïnvesteerd in het op orde brengen van financiële dossier, o.a. door te investeren in het kwaliteitsniveau van de medewerkers binnen het team Financiën en binnen de organisatie. Vooral de advisering en bewaking vanuit Financiën moet op een hoger plan komen. Aangegeven wordt daarbij dat het financiële bewustzijn van de gehele organisatie verbetering behoeft en dat daar flink op zal worden geïnvesteerd en dat moet worden toegegroeid naar een lerende organisatie. Wel zijn er volgens de directie de afgelopen maanden goede verbeterlagen gemaakt, bijvoorbeeld bij het contractbeheer. Medewerkers moeten ook van fouten kunnen leren. Om tot maximale transparantie hierin te komen is wel een cultuur nodig waarin men zich veilig voelt om fouten te signaleren.

De waarnemend gemeentesecretaris legt uit dat er ook leerpunten voor de hele organisatie zijn, want het gaat niet alleen over verbetering van de ondersteuning en kwaliteit van de financiële kolom. Het gaat om versterking van het financieel bewustzijn in de hele organisatie. De directie wil toe naar een lerende organisatie en om een gevoel van eigenaarschap voor deze belangrijke processen. Daarin zijn overigens in de afgelopen maanden al goede slagen gemaakt, bijvoorbeeld op het eerder

genoemde vlak van contractbeheer, maar ook via 'business intelligence tooling' en via de introductie van een nieuw zaakstelsel. Voor een lerende organisatie is echter ook een gevoel van veiligheid nodig. Het gaat erom dat medewerkers leren van de fouten. Daarvoor is maximale transparantie nodig; geen sfeer van afrekenen op fouten, maar ervoor zorgen dat mensen het beter gaan doen.

De wethouder Financiën geeft aan dat hij vertrouwen heeft dat de dossiervorming spoedig op orde komt en ook dat er een goed verbeterplan komt. Het is de bedoeling dat we goede lessen uit deze situatie trekken.

Vervolg

Op korte termijn zal een gesprek plaatsvinden tussen de organisatie en de accountants over het gevoerde controleproces en de onderlinge communicatie hierin. De auditcommissie zal op de hoogte worden gebracht van de nieuwe afspraken die op basis van dit gesprek zullen worden gemaakt.

De voorzitter benadrukt dat de auditcommissie het benodigde verbetertraject goed wil kunnen monitoren. De auditcommissie wil dat er een concreet verbeterplan voor de financiële organisatie en interne beheersing van Gemeente Woerden komt en dat er een heldere update wordt gegeven over hoe de organisatie er op dit moment voorstaat.

Afsluiting

De voorzitter dankt allen voor het gesprek en beëindigt dit om 20.00 uur.